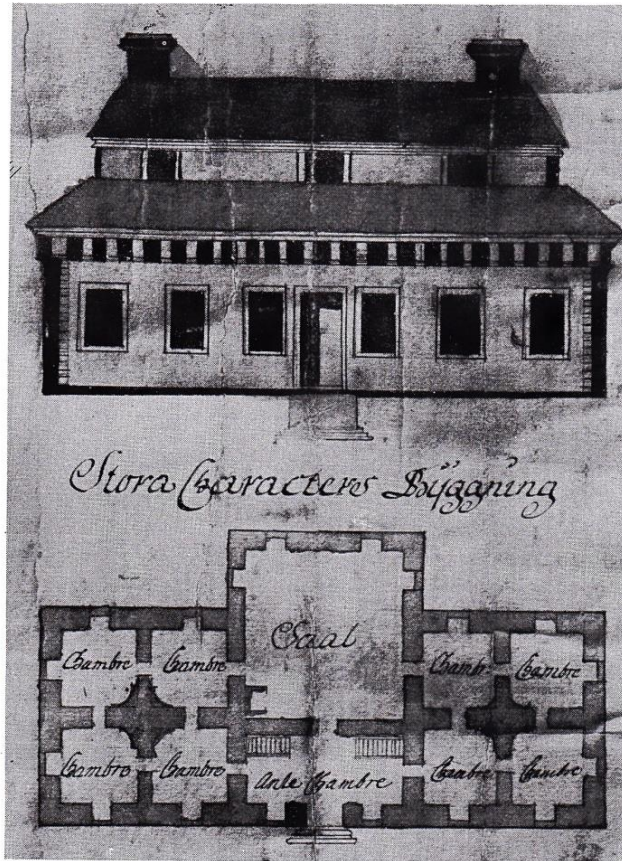
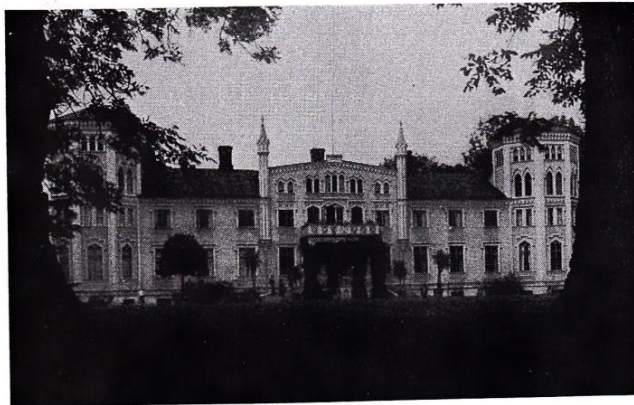

Berga by Kylebergs – säteri.

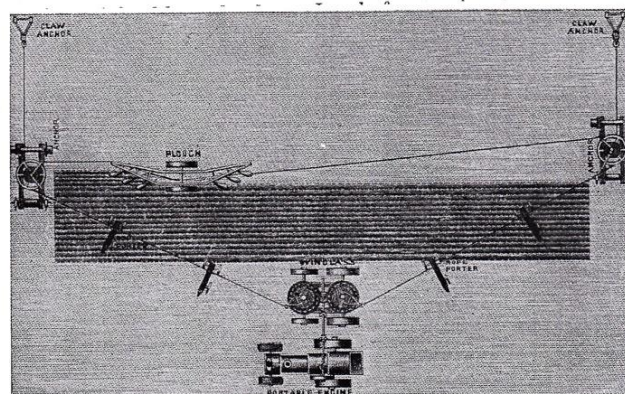
165

Stora Caracten Byggningen på 1700-talet.

Kyleberg i Östergötland.

På 1800-talets mitt förekom ångplöjning å Kyleberg.

År 1313 sålde och bortbytte Daniel Jonsson 3 åttingar jord i Berga by jämte skogslotter i Strömmestad och Haddestad till drotsen Knut Jonsson. Handlingarna är daterade Millingstorp den 26 april 1313.

Knut Jonsson tillhörde Aspenäsätten, vars stamgods, Aspenäs ligger i Malexander socken i Ydre härad. På ättens vapen fanns en så kallad lejonörn. Ätten tillhörde 1200-talets högfrälse. Det har antagits att modern till de mest kända medlemarna av ätten, Johan och Birger Filipsooner, hette Cecilia (född omkring 1200) och var dotter till Birger Brosas son Knut Jarl. Hennes make Filip Birgersson var av för oss okänd härkomst. Sonen Johan Filipsson var gift med Ingeborg, dotter till Svantepolk Knutsson och Benedicta Sunesdotter. De hade barnen Knut och Birgitta. Knut Jonsson (död 1347) blev drots och är den förste som bevisligen förfogade över Aspenäs. Efter hans död ägdes gården i Berga fram till 1368 av dottern Cecilia gift Natt o Dag.

Berga var 1562 fördelad på två ägare. En av dessa var Jöns Bonde, som possiderade två gårdar i byn. Jöns Bonde var häradshövding, ståthållare, riddare och riksråd. Gift första gången med Märta Posse, dotter till Axel Nilsson Posse och Anna Axelsdotter (Vintorpsätten). Andra gången med friherrinnan Klara Birgersdotter, dotter till riddaren och riksrådet Birger Nilsson Grip och Brita Joakimsdotter Brahe. Både Jöns Bonde och Brita Brahe dog i pesten 1566 och ligger begravda i Rackeby kyrka, liksom hans första fru Märta Posse som dog 1554.

De två gårdarna i byn ärvdes av hans son Filip Bonde. Han var född 1552, död den 1 mars 1588, begravd i Fagre kyrka. Han gifte sig 1580 med Karin Ulfsdotter Bååt, död 14 april 1640.

Gårdarna ärvdes av hans dotter Märta (död 1642) som gifte sig på Stockholms slott med Lindorm Ribbing. Han var född 1569, död den 1 april 1627. Han sändes i september 1598 av hertig Karl till kung Sigismund med fredsförslag. När hertig Karl kröntes till kung i Uppsala 1607 bar Lindorm fram Östgötafanan. Denne försvarade gårdarna ett tag under Boxholm och hans änka lät under 1630-talet bruka dem under Mossebo. Men sedan hon avlidit kom gårdarna åter under Boxholm, till dess att sonen Peder Ribbing före 1650 på dem upprättade ett säteri som efter släktens namn kallades Ribbingsberga.

Peder Ribbing föddes den 10 juni 1606 på Vadstena slott under hans fars tid som ståthållare på slottet. Efter en tid som page hos Gustaf II Adolf befodrades han som fänrik vid Johan Baners regemente och blev löjtnant där 1626. Han utnämndes till kapten vid Lars Kaggs regemente och bevistade som kapten erövringen av Greifswald och Rostock, blokaden av Wismar med flera krigshändelser. Efter Westfaliska freden 1648 förordnades han till landshövding i Älvsborgs län. År 1654 blev han utnämnd till riksråd och samma år upphöjd till friherrlig värdighet (Ribbing av Zernava). Han dog den 14 april 1664 på Boxholms säteri.

Det tredje hemmanet i byn hade tidigare före 1632 blivit ett säteri. Det hade under 1500-talet tillhört Sten Ericsson Leijonhufvud (död 1568) och senare Eric Abrahamsson Leijonhufvud (död 1616) men bortsålt och innehades på 1630-talet av Måns Persson, på hans styvbarns vägnar. Något ljus över dessa släktskapsförhållande ger en notis i Lysings härads dombok från 1632, där det heter att "välborna hustru Margareta Månsdotter, salig Lars Johanssons änka i Solberga klandrade ett jordaskifte som gjorts mellan henne och hennes systerdotters barnbarn. Och ville hon nu äntligen behålla sin gård i Berga i Svanshals socken och låta barnen behålla den gård i Uppland benämnd Kvista i Bro socken i Bro härad". Kvista ägdes 1614 av en okänd frälseman, Jon Jonsson, som kan antas stå i något förhållande till Måns Perssons styvbarn. Som ett egendomligt sammanträffande, kan påpekas att liksom Erik Abrahamsson Leijonhufvud possiderat en gård i Berga, ägde hans son en gård i Kvista. I alla händelser tycks varken hon eller hennes systerdotters barnbarn förmått behålla äganderätten till vare sig den ena eller andra gården.

Vad angår Bergahemmanet ägdes det år 1640 av Hans Kyle och kallas då hans säteri. Dels genom köp, Särtzhöga frälsehemman 1641, dels genom förläning den 17 april 1647, Lilla Yxnekulla ett före detta Riseberga klosterhemman och Åby Norrgård i Stora Åby. Och flera köp och byten från kronan, år 1644 den 6 dec. Lorby nr.2 ett halvt hemman, Lorby nr.3 ett hemman och Alsike nr.1 ett hemman. År 1649 den 13 juni, Lorby nr.1 ett skattehemman. Genom dessa förvärv skaffade han sig ett lantgods om tillsammans 7 ½ mantal som till större delen låg inom hemsöcken, men till en del inom grannsocknarna Rök och Stora Åby.

Hans Kyle var född den 25 sept.1605 i Frötuna och dog den 2 febr.1659. Han begravdes den 3 juli i Rasbo kyrka. Han gifte sig första gången den 30 maj 1626 i Stockholm med friherrinnan Vendela Skytte. Hon var dotter till riksrådet och friherren Johan Skytte och hans fru Maria Näf. Vendela Skytte var född den 8 sept.1608 och var alltså bara 17 år när hon gifte sig med Hans Kyle. Han var överstelöjtnant när han gifte sig, men avanserade till överste vilken titel han innehade i 11 år och därefter till landshövding. Vendela Skytte överlevde inte dessa senare befodringar, hon avled innan han hunnit bli överste. Hennes äktenskap varade något över tre år, när hon på sitt tjugoförsta år avled den 18 augusti 1629 av pesten i Stralsund. Hon hade under fälttåget följt sin man och med honom delat faror och försakelser. Hon efterlämnade två späda döttrar och ett tredje barn avled med henne. Begravningen ägde rum den 20 nov.1629 i Uppsala domkyrka. Andra gången gifte han sig i Mecklenburg 1633 med Elisabeth Catharina von der Luhe, frånskild den 8 juli 1651. Hon var född 1617, död i november 1675, begravd i Väsehärads kyrka. Tredje gången var han gift med Maria Ribbing, död den 6 jan.1685. Den adliga ätten nr.5 Kyle utslocknade på svärdsidan med sonsonen Hans, död i slaget vid Fraustadt den 8 febr.1706.

Godset ärvdes av hans dotter Catharina Kyle, född den 31 jan.1642, död den 29 jan. 1699 i Linköping, begravd den 14 sept.1699 vid Borgs kyrka. Hon gifte sig första gången den 8 maj 1659 på Frötuna med Mårten Crusebjörn(död1690)från vilken hon 1669 blev skild från. Dessförinnan hann han att grundligt skuldsätta sin frus egendom. Denne utbjöds för tredje gången 1664 på grund av en skuldsättning till borgaren i Stockholm Joakim Strokirk, som hade att fodra 3000 riksdaler och 4894 d.km. Och sedan den summan transporterats till Vilhelm Drakenhielm, hade den vuxit till 4076 riksdaler och 7594 d.km., då den sistenämde begärde laga fasta. Men därutöver var Gissletorp särskilt in-tecknat för en Arvid Ribbings fodran och sätesgården häftade för tjänstefolkets löner, även andra fodringsägare hade intressen att bevaka. Detta föranledde beslut om uppskov med fastans beviljande till nästa år. Vid då hållet extra ordinarie ting, pågick parallellt härmed en injureprocess mellan Crusebjörn och frälsefogden Sven Sjöman som blivit "våldsamligen hanterad" något som gav anledning till utkrävande av 40 dalers böter, som Crusebjörn fick betala. I huvudmålet kunde Drakenhielm nu visa sig ha köpt Arvid Ribbings fodran, men icke desto mindre blev fastans beviljande uppskjutet.

Wilhelm Böös Drakenhielm föddes den 24 jan. 1624 i Örebro, död den 2 jan.1676 i Stockholm. Han var generaltullmästare och ägde mark på Södermalm i Stockholm. Han gifte sig 1648 med Elsa von Brandt, hon dog den 5 okt. 1658. Drakenhielm gifte om sig den 18 juli 1659 med den blott 16-åriga dottern till det förmögna hovrådet Johan Silverstierna. Drakenhielm blev förstås rik genom sitt gifte med Silverstiernas dotter, men hade redan då börjat bygga upp en betydande förmögenhet på egen hand. År 1650 hade han nämligen anförtrots förvaltningen av medlen från stora sjötullen, vilket gav honom mycket stora inkomster.

Under tiden stod det inte bättre till på Ribbingsberga. Detta säteri hade efter Peder Ribbings frånfälle ärvts av hans son Erik Ribbing(död1675). Även han hade förstått att skaffa sig kredit mot hypotek i sin jordegendom. Så omtalas hans obligation den 17 mars 1668 till David Gyllenklou och den 3 april 1669

fann han för gott att sälja gården, jämte Grönkullens kvartshemman i Svanshals och Lilla Harsta i liknämnda socken för 2500 riksdaler till den ovan nämde Drakenhielm. Han hade nu vid tingsskötningens fullföljande att bevaka sina intressen i båda gårdarna.

Ärendet kom att få en oväntad utgång. Sedan Catharina Kyle genom skilsmässan från sin make, fått fria händer att själv sköta sina affärer, lyckades hon att inlösa inte bara sin egen arvejord, utan även Ribbingsberga, vars besittning förmodligen under sådana omständigheter fått mindre värde i Drakenhielms ögon. Hon köpte dessutom av honom skattehemmanet Stora Kullen som i söder gränsade till Kyleberg. För att uppnå detta resultat hade visserligen fru Catharina fått göra en ny pantförskrivning till Catharina de la Gardie (död 1680) som för ändamålet lånat henne 5600 riksdaler och 1000 d.km. Detta vållade obehag så tillvida att rätten fann betänkligt att lämna Catharina Kyle fasta så länge pantsättningen varade. Men inte så långt därefter på grund av låntagarens död, blev panten inlöst. Fru Catharina måste plasera lånen på andra händer och ännu vid sin död häftade hon för ett banklån på 8000 d.km. Hon var även skyldig stora summor till enskilda personer. Hans Rålamb 2682 d.km. och sin syster Christina Kyle 1557 riksdaler. Sannolikt lättade det sedan hon ingått nytt gifte med Lars Eldstierna (född 1626 död 1701). I varje fall förmådde hon inte bara att behålla godset, utan lade sig även till med andra egendomar. För Berga hade hennes ingripande stor betydelse, därigenom att sammanslagningen av de båda säterierna blev bestående. En annan sak är att den ekonomiska grundvalen till en början inte tillät några större utgifter för egendomens uppryckning. Vid jordransakningen 1680 befunnos husen förfallna och jorden upplåten åt bönder, varför säterifriheten upphävdes trots dess dubbla natur. Detta föranledde frun, inte blott till avels anskaffande, utan även till sådana nödtorftiga reparationer att nya privilegier kunde beviljas genom hauptmannens order den 11 okt. 1682. Reduktionen åstadkom inte heller några mera ingripande rubbningar i lantgodsets bestånd. Hans Kyles förläningsgods Yxnekulla och Åby Norrgård hade före 1663 återfallit till kronan. Hans köpe och pantgods blev till största delen oantastade. Vid ett tillfälle 1685 då banken gjort sig påmint, på grund av någon försummelse med räntebetalningen, uppgåvos de underlydande utgöra nära 6 mantal.

Catharina Kyle hade en son i sitt första äktenskap, Johan Adolf Crusebjörn, som ärvde Kyleberg. Han var född den 16 maj 1660 i Stockholm, död den 15 april 1703 på Karstorp. Gifte sig första gången den 13 juli 1686 i Stockholm med friherrinnan Märta Beata Kurck, född den 20 nov. 1665 på Laukko i Finland, död den 10 maj 1696 på Kallinge, Björkskogen Västmanland. Andra gången gift med friherrinnan Beata Rosenhane, född 1669, död 1711. Kammarpage vid hovet 1672-1681, kornett vid livregementet 1681-1683, tjänstgörande hovjunkare 1686, löjtnant vid livdrabantkåren 1693, överstelöjtnant vid Östgöta kavalleriregemente 1700, överstes avsked 1701 enär han var "af opaselighet och tillstötande passioner förhindrad att göra tjänst". Duellerade 1685 av någon anledning med hovjunkaren Lars Philip Erensten, varefter båda rymde och efterlystes, men erhöll sedermera tillstånd att ostraffat återvända. Den 23 maj 1701 har han skrivit sitt testamente. Han testamenterar där all sin egendom till sin hustru, Beata Rosenhane, , så länge hon lever. Hon har inga egna barn men ska enligt testamentet ta hand om hans två omyndiga barn från ett tidigare äktenskap och fostra dem som de vore hennes egna bröstarvingar. Skulle hon gifta om sig ska barnens äganderätt i hans egendom förbli ograverad. Efter hans död sänder Beata Rosenhane den 8 sept. 1703 in testamentet till kungl. Hovrätten där hon vördsamt anhåller att de i kungl. hovrättens protokoll "inhöstas", och i dess akter förvaras vederbörligen efter testamentsordningen.

Efter hans död uppstod en tvist om arvet. Enligt justitierevisionens resolution den 19 augusti 1713 skulle fru Catharinas yngre systrar Beata och Hedvig Kyle samt hennes systerdotter Hedvig Margareta von der Pahlen sines emellan utföra talan om bättre rätt till Kyleberg. Men under tiden hade banken sagt upp sitt lån till betalning. När auktionen redan utlysts, enades dessa parter att hos Christer Horn

upplåna den summa(10336 d.km.) som erfodrades för att utlösa säteriet för gemensam räkning. Slutligen avgjordes frågan så att fröken Hedvig Margareta von der Pahlen blev ensam innehavare av godset. Hon var dotter till Bogislav von der Pahlen och Elsa Kyle och född den 13 okt. 1672. Hon hade varit hovdam och var mycket omtyckt och högaktad av de kungliga, varför hon fått en pension om 400 d.sm. årligen. Hon hade även, genom enträgen bön lyckats få drottning Ulrica Eleonora att skänka en uppsats nattvardskärl till kyrkan, även altartavlan kom från Stockholms slott. Den hade räddats ur lågorna då slottet brann 1697. H.M.von der Pahlen visade mycket stort intresse för sitt gods. Hon anlade en mycket vacker trädgård, enligt Broocman” stor kostelig trädgård, som är af the bästa i Östergötland”. För sockenkyrkans bästa deltog hon ivrigt. Hon dog den 9 juni 1755 83 år gammal. Det framgår av bouppteckningen efter henne att hon under sitt innehav av egendomen, vilken räckte över 40 år, inte bara kunde sammanhålla godset, utan avsevärt utöka det. Hennes tillgångar bestod vid hennes död av 3mtl. Kyleberg frälse-säteri, 1/2mtl. Glänås frälsehemman, 1/2mtl. Hallberga frälsehemman, 1/4mtl. Alsike frälsehemman, 3/4mtl Gissletorp med Svigstorpshemmanet och såg, 1/2mtl. Lorby norrgård, 1/4mtl. Grönkullen, Frälseutjorden i Stora Egbola, 1/2mtl. Lorby Mellangård, 1/2mtl. Hallberga med Särtzhöga skattefrälse, En mjölkvarn på Lorby frälsehemmans ägor, Glänås skatte-säteri rusthåll, Stora Kullen skatte-krono rusthåll, En skattelagd augment på häradsallmanningen vid Gissletorp, Nyttjanderätten uti 3 stycken kärr på häradsallmanningen, Stora och Lilla Videkärret, samt Bollakärret kallat. Tillsammans 9 1/2mtl.

H.M.von der Pahlen hade testamenterat egendomen till sin systerdotters dotter Magdalena Hedvig von Böhnen. Hon var född 1732 och hennes föräldrar var majoren Svante Casper von Böhnen och baronessan Hedvig Margareta von Seidlitz. Hon gifte sig 1754 med ryttmästaren Johan Jacob Boij. Även han hade anknytning till Kyleberg, då han var son till Jacob Boij och Johan Adolf Crusebjörns dotter Charlotta Eleonora Crusebjörn i hans första äktenskap med friherrinnan Märta Kurck. Johan Jacob Boij var född den 16 sept. 1716 i Klockrike. Han har varit i tjänst både i den svenska och franska armén. Han dör den 12 november 1796 i Vadstena. Magdalena Hedvig von Böhnen dör i Vadstena den 7 december 1816.

Redan 1791 har egendomen överlåtits på sonen Adolph Fredric Boij. Han var född den 14 april 1755 på Kyleberg. (bland alla förnåma dopgäster var Carl Gustaf Tessin.) Underofficer vid Östgöta kavalleri, fänrik vid drottningens livgarde 1772, löjtnant 1778, kapten 1788, avsked från regementet 1789, majorsfullmakt 1791, avsked ur krigstjänsten 1802. Gift den 23 juli 1783 med stiftsfröken Ulrica Albertina Bergenstråle. Hon var född den 15 dec. 1762 i Stockholm. Hennes föräldrar var hovrättsrådet Rudman Bergenstråle och fru Petronella Christina Cornelia Busch. Adolph Fredric Boij dör den 7 dec. 1816 i Vadstena och Ulrica Albertina Bergenstråle den 26 okt. 1837 i Göteborg. Båda ligger begravda på Svanshals kyrkogård, gravstenen står alldeles intill kyrkans södra vägg.

År 1831 sålde änkan egendomen till sin dotter Karolina Lovisa Boij och mågen generalmajoren Gillis Edenhjelm. Hon var född den 7 okt. 1791 och han den 6 maj 1778 på Öresten i Örby socken. Edenhjelm var landshövding i Göteborg 1835-1843 och han hade när han kom till Göteborg en strålande militär karriär bakom sig. Han ägnade stor omsorg om underlydandes bästa. För regementspersonalens barn inrättade han till exempel en skola. Edenhjelm hade väldiga kroppskrafter, han var orädd och han brydde sig. Det bevisades när det brann i skansen Kronan och han med risk för eget liv kröp in genom en skottglugg och lyckades släcka innan krutförådet exploderade. Ägde det gamla fädernesstället Ed på Visingsö. Han gifte sig den 24 okt. 1814 med Karolina Lovisa Boij, hon hade förut varit gift med Johan Löwen. Hon dog den 29 juli 1873 i Stockholm och Gillis Edenhjelm dog den 28 april 1862 i Stockholm.

Köpensumman för Kyleberg var 43000 riksd.banco. Godset bestod då av Kylebergs-säteri 3mtl. Hallberga 3/4mtl. Dränggård,5/8mtl.Mellangård med utjord 11/12-delar uti Kulla byalag, i Kumla Tyttorp 1/2mtl. kronoskatte, vilket hemmans ägor är till största delen bortförpantade, i Rök Gissletorp 1/2mtl. frälse, Svingstorps sågkvarn, jämte frälseräntan å 1/4mtl Svingtorp, ett av kärren på Lysings härdsallmanning, i Vadstena 3 gårdar i slottskvarteret nr.27,28, och 29.Under lagfartstiden säljer makarna hälften i säteriet till generaladjutanten Gustaf Adolf Fleming. Han var född den 31 juli 1781 i Ö.Haninge i Södermanland, hit kom han 1843 från Göteborg och han dog 1848 i Stockholm.Hallbergagårdarna såldes 1832, mellangården till Peter Jonsson från Gåsabol i Ödeshög och dränggården till uppbördsskrivaren Johan Petersson i Munkegård Stora Åby.

År 1850 säljer Edenhjelm gården till godsägaren och riksdagsmannen Axel Dickson. Han var född den 14 dec. 1826 i Göteborg och hans far var James Dickson som inflyttade från Skottland 1807. Han gifte sig med Margareta Eleonora Bagge och dog 1855.

Axel Dickson gifter sig den 3 juli 1851 med Charlott Wilson Dudgeon. Hon kom från Lieth i Skottland och var född den 8 mars 1829. De får tre döttrar tillsammans, Cecilia Blanche Charlott född den 7 mars 1852, Eleonora Florine Elisabeth född den 24 jan. 1856, Carolina Marike Alice född den 14 mars 1859. Den 5 november 1860 avlider Charlott Wilson Dudgeon i "frossa" 31 år gammal. Två år senare gifter Dickson om sig med Mehetabel Piercy Austin. Hon var född den 29 febr. 1840 i Dimarara i Brittiska Guyana, hon kommer hit 1862 från London. De får tillsammans åtta barn, Mehetabel Emma föd den 23 maj 1863, Louisa Helen född den 7 juni 1866, Edith Alleyne född den 18 sept. 1868, Axel James Austin född den 27 okt. 1869, Agnes Constance Piercy född den 3 jan. 1871, Gertrude Caroline född den 5 juni 1873, Oscar Charles William född den 20 juni 1875 och slutligen Grace Mary född den 25 mars 1877.

I samband med laga skifte i Glänås 1850 där Dickson äger 1/2mtl i Glänås Södergård, förvärvar han den 3 oktober resten av Södergården, 1/9mtl. av C.G.Mauritzon, 2/9mtl. av Tollstens arvingar och 1/6mtl. av Salomon Persson.Den 8 oktober köper han Glänås Lillgård och 3/8mtl. Kronogården av Anders Svensson i Överby och samma år byter han sedan till sig 1/4mtl. Lorby Mellangård mot 3/8mtl. Glänås kronogård av C.G.Mauritzon i Särthöga.

Då Dickson köpte Kyleberg (köpeskillingen var 80000 riksd.banco)befann sig ekonomibyggnaderna i så otidsenligt skick, att det ansågs lämpligt att helt enkelt riva de gamla och bygga nytt. Nya ekonomibyggnader och arbetarbostäder uppfördes, de flesta ekonomibyggnaderna i tegel. Ett tegelbruk uppfördes, leran togs från den så kallade mejeriängen.Tegelbruket låg i sydvästra hörnet av Lorby gårde.Vid Tåkern anlades särskilda kalkugnar, kalksten fanns på landvinningen efter Tåkerns sänkning. Åkerjorden sattes i gott skick och under årens lopp täckdikades gården med början 1853. mr. Pennycook och mr.Samson från Skottland var inspektorer den första tiden.Den Pennycooks familjegraven är välbevarad på Svanshals kyrkogård.Axel Blomberg var inspektor 1874-1881. Det var en stor händelse 1868 när ångplogen började plöja fälten. Ångplogen var i bruk i 13 år. Angående kreaturstammen inporterade Dickson 1 tjur och 12 kor av korthornsrasen från England. Dickson byggde ett mejeri och tillverkade Stiltonost av engelsk modell. Inte nog med att jordbruket och dess binärningar förbättrades, egendomen förskönades i alla avseenden. Aleer anlades genom egendomen, de bidrog till att skapa den herrgårdsprägel som vilar över gården. Vägarna förbättrades och nya anlades. Vägen som på Edenhjelms dagar gick strax utanför mangårdsbyggnaden, drogs mera söderut där den idag går fram. Parken blev härigenom isolerad från all trafik. Den gamla parken med franska kvarter, omlades till en park i engelsk stil.I slutet av 1870-talet tvingades Dickson, på grund av lågkonjungtur, sälja Kyleberg och den 22 okt.1879 flyttar Dickson med familj till Skeppsta bruk, där han blir disponent.

Egendomen förvärvas av hertig Gustaf Fouche d'Otrante(död 1910). Han bodde aldrig annat än kortare tider på gården. År 1884 tillbytte han sig Trullstorp i Skåne av greve C.Rewentlow mot Kyleberg.

Conrad Rewentlow var född den 6 aug. 1840 på Lolland Danmark. Han var gift med Emilia Augusta Teresita Sparre, hon var född den 28 jan. 1863 i Norrköping. De får två söner tillsammans, Adolf Einar född den 15 april 1883 i Krokek och Kurt Hartvig Eric Kristian Detlov Fredric född den 11 mars 1886 på Kyleberg. Familjen kom till Kyleberg den 17 nov. 1884 från Strö i Malmöhus län.Sönerna dör den 5 och 6 januari 1888 i difteri.

C.Rewentlow lade ner stora kostnader för att höja jordens avkastning.Under hans tid inköptes den första självbindaren.Under denne ägares tid 1884-94. Genomlevde vårt jordbruk en våldsam spannmålskris. Ett ex. på det hastiga prisfallet, mellan 1881 och 1887 föll vetepriset från 19,30 till 9 kronor per 100 kg. Trotts att Rewentlow skötte Kyleberg mönstergillt, tvingades han, pågrund av de dåliga konjungturerna överlåta gården på sina fodringsägare. De tre sista åren sköttes gården för fodringsägarnas räkning av herr Secher. År 1894 måste han sälja till sin släkting länsgreven C.E.Rewentlow i Danmark. Denne bodde aldrig på gården, utan arrenderade ut gården till en herr Arboc från Danmark.Conrad Rewentlow med familj flyttade till Eksjö den 30 nov. 1894.

Den 31 jan. 1896 såldes Kyleberg till godsägaren Nils Rosenqvist. Han var född den 11 sept. 1858 i Ingelstad i Malmöhus län. Han gifter sig den 4 april 1891 med Anna Josefina Nilsson, hon var född den 8 april 1861 i Sund. Familjen kom till Kyleberg den 8 april 1896 från Rimbo i Stockholms län.

Då Rosenqvist varit chef för ett av våra större mejeriföretag, var det givet att mejeri och boskapsskötseln skulle komma till kraftig utveckling. I mejeriet startades tillverkning av storpipig svensk herrgårdsost.Då Rosenqvist blev erbjuden chefsposten för ett större industriföretag, sålde han egendomen den 1 juni 1903 till Carl Gustaf Larsson och familjen flyttade den 20 aug.1903 till Stockholm.

Carl Gustaf Larsson var född den 15 nov. 1841 i Forsbacka Valbo Gävleborgs län. Hans föräldrar var rättsaren Lars Olsson och Johanna Charlotta Ramberg. Han gifter sig den 18 sept. 1878 med Emilie Louise Pyk. Hon var född den 16 jan. 1858 i Höganäs och hennes föräldrar var sjökaptenen Nils Pyk och Carolina Beata Kullberg.De får tre barn tillsammans, Carl Gustaf född den 26 jan. 1882, Nils Einar Kristian född den 17 jan. 1884 och Emilie Louise född den 12 dec. 1884. Den 24 dec. 1884 dör modern i barnsängsfeber 26 år gammal.Emilie Louise dör den 5 sept. 1892 i sockersjuka 7 år gammal.

De tre första åren på gården efter tillträdet, fick samtliga byggnader på gården genomgå en grundlig reparation.Då Rosenqvist tog över gården 1896, bestod besättningen av ihopköpta marknadskor av alla slag och kulörer. Från denna tid kan man räkna ett ordnat avelsarbete. Man valde då korthornet.År 1897 inköptes den av Sigge Ljunggren importerade korthornstjuren Star, den kostade 1300 kronor. Korthornstjurar användes till 1907.Vid val av ny ras på Kyleberg, råddes man att genomkorsa besättningen med Ayrchirtjurar. Den första RSB-tjuren inköptes 1928. Carl Gustaf Larsson avled den 7 april 1912, han fick sin grav i Högbo församling.Egendomen övergick därefter till sonen Carl Gustaf Larsson Pyk.

Carl Gustaf Larsson Pyk gifter sig den 8 jan. 1912 med Sigrid Augusta Westberg. Hon var född den 14 nov. 1888 i Klara församling i Stockholm. Hennes föräldrar var jägmästaren Claes Gottfrid Hugo Westberg och Hilma Johanna Idalia Sundström. De kommer till Kyleberg den 12 juli 1912 från Wäxjö, där han varit jordbrukskonsulent.De får två döttrar, Britt Louise född den 26 dec. 1912 och Ann Margret född den 25 jan. 1915.

År 1915 bestod egendomen av, förutom Kyleberg säteri, Glånås Lill och Södergård, Hallberga Öster och Norrgård, Lorby Söder, Mellan och Norrgård, samt Vallby Klövergård, jämte lägenheten Glädjen. Tillsammans 7 mantal eller 455 ha. Varjämte hör å Dags mosse 6 tnl. Torvströmosse och 4 tnl. Bränntorvmosse.

År 1932 säljer C.G.Larsson Pyk gården till Birgitta Ghazala f. Månsson. Hon var född den 6 febr. 1907 i Örgryte i Göteborg. Hon gifter sig den 5 jan. 1932 med Emile Louis Joseph Camille Somy Zuleiman Ghazala Bey. Han var född den 18 juli 1900 i Tripolis i Syrien (nuvarande Libanon). Hans far var den berömde läkaren Zuleiman Ghazala. Han förvärvade gedigna kunskaper under studier i Istanbul, Teheran och Paris. Han behärskade flytande åtta olika språk, bla. Arabiska, persiska och turkiska. Han blev styresman för Iraks statliga lantbruksanstalt och utnämndes till Iraks generalkonsul i Sverige 1955. Till Sverige kom han den 26 dec. 1931 från Basrah i Irak. De får två söner tillsammans, Melker Vilhelm Zulieman född den 26 nov. 1932 och Ivar Samy Martin född den 18 jan. 1934. Birgitta Månsson dör den 17 sept. 1934 i barnförflamning. Han gifter sedan om sig 1936 med Birgitta Maria Katarina von Otter. Hon var född den 19 nov 1913 i Gränna. Vid tiden för äktenskapet bor hon på Kungsholmen i Stockholm. De får en son Bengt Erik Zulieman född den 14 aug. 1937. År 1945 säljer Ghazala Kyleberg till grevinnan Olena Cronstedts sterbhus för 1 million kronor

Källor.

Carl Fredric Broocman. Beskrifning öfver Östergötland 1756-57.

Anton Ridderstad Östergötland 2:2 1918.

Sveriges bebyggelse, Östergötland del 5 1948.

Svenska gods och gårdar, sydvästra Östergötland 1940.

Johan Axel Almquist, Frälsegodsens i Sverige under Stormaktstiden, tredje delen 1-11.

Gunnar Wetterberg, Kanslern Axel Oxenstierna i sin tid del 1-2 2002.

Dick Harrison Jarlens sekel 2002.

Per David Widegren Ny beskrifning öfver Östergötland af Widegren del 1 1817 del 2 1828.

C.G.Pyk Gården på slätten .

Svanshals kyrkböcker AI:2-17, AI:1-5, C:1-9.

Klara [CId:5](#) s.66.

Högbo AI:13 S.129, F12 b56.

Valbo C:5 s.71.

Höganäs C:1 s.43.

Gåsinge AI:15 s.336

Göta hovrätt, adelns bouppteckningar EXIBA:21 NR.7. 1755. EXIA:1 NR.84 T 1701.

Lysings häradsrätt FII:25 s.69, FII:47 s.141.